

Bruselj, 8. oktober 2019
(OR. en)

12862/19

ENFOPOL 434
JAI 1037
COSI 207
CATS 117
JAIEX 148

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	8. oktober 2019
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	12326/19 + COR 1
Zadeva:	Sklepi Sveta o boju proti spolni zlorabi otrok – sklepi Sveta (8. oktober 2019)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o boju proti spolni zlorabi otrok, ki jih je Svet sprejel na 3717. zasedanju 8. oktobra 2019.

SKLEPI SVETA

z dne 8. oktobra 2019

o boju proti spolni zlorabi otrok

1. Spolna zloraba in spolno izkoriščanje posegata v najintimnejši del otrokove biti ter povzročata velike telesne in duševne travme, ki lahko žrtve zaznamujejo za vse življenje. Internet je storilcem zlorab in drugih kaznivih dejanj odprl povsem nove možnosti razširjanja, trgovanja, posedovanja in ogledovanja gradiva, ki prikazuje spolno zlorabo otrok. Zato se je znatno povečalo povpraševanje po novem gradivu in s tem tveganje, da bodo otroci po vsem svetu postali žrtve.
2. Storilci običajno delujejo prek meja, pri čemer uporabljajo platforme družbenih medijev in elektronske komunikacijske storitve, tudi omrežja „vsak z vsakim“ (peer-to-peer network), storitve gostovanja brez nadzora vsebin (bulletproof hosting), spletne storitve shranjevanja in izmenjave vsebin tretjih strani (cyberlocker), namenske forume v temnem spletu in druge digitalne „oaze“, kjer se zloraba otrok zunaj spleta dejavno spodbuja z namenom produciranja novega gradiva z „veliko vrednostjo“ in kjer je to kaznivo dejanje normalizirano. Pomembno je, da se zaradi teže njihovih kaznivih dejanj in hude škode, ki jo lahko povzročijo, pregon storilcev, ki producirajo tovrstno gradivo, izpostavi kot mednarodno prednostno nalogo.
3. Storilci za prikrivanje svoje identitete in lokacije uporabljajo šifriranje in druge tehnike anonimizacije. Za navezovanje stikov z otroki, da bi jih nato zlorabili in izsiljevali ter tako pridobili gradivo, ki prikazuje spolno zlorabo, uporabljajo komunikacijske platforme, ki jih gostijo in upravljajo ponudniki v različnih državah, medtem pa organe pregona pri njihovih preiskavah ovirajo tehnike prikrivanja in različne zakonodajne ureditve v različnih jurisdikcijah, zlasti tretjih državah.
4. Boj proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok je pogosto tudi boj proti organiziranemu kriminalu in trgovini z ljudmi.

5. Glede na navedeno in v skladu s pravnim redom EU¹ Svet ponovno poudarja, da so EU in države članice zavezane varstvu temeljnih pravic otrok in pravic žrtev kaznivih dejanj ter boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok, tako zunaj spleta kot na spletu, ne glede na fizično lokacijo ali državljanstvo otroka. Zmanjšanje števila otrok, ki so žrtve spolne zlorabe, in povečanje deleža uspešnih preiskav ostajata ključna politična in operativna prednostna naloga.
6. Svet v zvezi s tem pozdravlja napovedan vrh svetovnega združenja WeProtect (WeProtect Global Alliance) za odpravo spolnega izkoriščanja otrok, ki bo 11. in 12. decembra 2019 v Adis Abebi v Etiopiji, in se zaveda, da je ta vrh pomembna priložnost za sodelovanje s ključnimi deležniki na tem težavnem področju. Države članice spodbuja, naj na ustrezni ravni sodelujejo na vrhu, da bi izmenjale dobre prakse, se učile od drugih in druge države spodbudile, naj se zavežejo skupnim ciljem svetovnega združenja WeProtect in jih tudi uresničujejo.
7. V ta namen Svet opozarja na
 - a. sprejetje Direktive 2011/93/EU o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter zavezo EU in njenih držav članic, da bodo njene določbe v celoti prenesle v nacionalno pravo. Iz poročil, ki jih je Komisija leta 2016 predložila Svetu in Evropskemu parlamentu², izhaja, da so si države članice sicer znatno prizadevale za prenos te direktive, da pa je potrebno nadaljnje delo v zvezi z njenim prenosom, da bi tako zagotovili izkoristek polne dodane vrednosti te direktive za otroke. Iz poročil izhaja zlasti, da so še vedno potrebna nadaljnja prizadevanja na področjih preprečevanja in materialnega kazenskega prava ter ukrepov pomoči, podpore in zaščite za otroke žrtve;

¹ Člena 82 in 83 Pogodbe o delovanju Evropske unije (prečiščeno besedilo).

² [COM/2016/0871](#) in [COM/2016/0872](#).

- b. sprejetje in po potrebi praktično uporabo določb Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj, ki se uporablja za vse žrtve vseh kaznivih dejanj, ter vztraja pri pristopu, ki je prilagojen otrokom in pri katerem mora biti glavno vodilo v celotnem kazenskem postopku najboljši interes otroka žrtve;
- c. sprejetje Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in dopolnilnega okvira politike v okviru horizontalnega mandata koordinatorja EU za boj proti trgovini z ljudmi;
- d. evropsko agendo za varnost³, v kateri so kibernetika kriminaliteta in vsi njeni vidiki, vključno s spolno zlorabo in spolnim izkoriščanjem otrok, navedeni kot eno od treh glavnih prednostnih področij, ki jih je treba obravnavati, da bi se zaščitile varnost državljanov in vrednote Unije;
- e. strateški okvir in Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo⁴, v katerem EU ponovno poudarja svojo zavezanost spodbujanju in varstvu vseh človekovih pravic ter se v zvezi s tem zavzema za pravice otrok, s posebnim poudarkom na zaščiti otrok pred nasiljem;
- f. zavezo EU in njenih držav članic, da dosežejo cilj izkoreninjenja spolnega izkoriščanja otrok, kot je opredeljen v agendi ZN za trajnostni razvoj do leta 2030⁵ in Konvenciji Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem⁶;

³ [COM \(2015\) 185 final](#) in osnutek sklepov Sveta o prenovljeni strategiji notranje varnosti za Evropsko unijo 2015–2020, dok. ST 9798/15.

⁴ [11855/12](#).

⁵ [Agenda ZN za trajnostni razvoj do leta 2030](#).

⁶ [Konvencija Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem](#), 2007.

- g. Resolucijo ZN z dne 24. maja 2019 o boju proti spolni zlorabi in izkoriščanju otrok na spletu⁷, Konvencijo o otrokovih pravicah in Izbirni protokol h Konvenciji o otrokovih pravicah glede prodaje otrok, otroške prostitucije in otroške pornografije⁸;
 - h. Protokol za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu;
 - i. sklepe Sveta o Svetovnem zavezništvu proti spolni zlorabi otrok na internetu iz leta 2012⁹
 - j. ter poziv državam članicam v sklepih Sveta o izvajanju akcijskega načrta EU za enakost spolov II v letu 2017¹⁰, naj bodo tudi v prihodnje zavezane preprečevanju, zatiranju in pregonu vseh oblik spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola.
8. Svet poziva EU in njene države članice, naj redno ocenjujejo učinkovitost zakonodaje na področju boja proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok, s čimer bodo zagotovile, da ta ustreza svojemu namenu. Ocene, ki upoštevajo vidik spola, bi morale obravnavati zlasti preprečevanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, vključno s tistimi, pri katerih se zlorabijo spletne platforme, zagotavljanje pomoči in podpore otrokom žrtvam med preiskavo in po njej ter ukrepe za zaščito v kazenskem postopku. Vendar pa ukrepi ne bi smeli biti omejeni na področje kazenskega prava.
9. Svet se zaveda, kako pomembno je pri oblikovanju in izvajanju prihodnjih politik in zakonodaje na vseh področjih, relevantnih za boj proti spolni zlorabi otrok, vključevati načelo enakosti spolov ter slediti medsektorskemu, celostnemu in vključujočemu pristopu.

⁷ ZN, Ekonomsko-socialni svet, Komisija za preprečevanje kriminala in kazensko pravosodje, [Boj proti spolni zlorabi in izkoriščanju otrok na spletu](#), 24. maj 2019.

⁸ [Izbirni protokol h Konvenciji o otrokovih pravicah glede prodaje otrok, otroške prostitucije in otroške pornografije](#), 25. maj 2000.

⁹ [10607/12](#).

¹⁰ [14027/18](#).

10. Ponovno poudarja, kako pomembno je pravočasno ukrepati, da bi se proti storilcem kaznivih dejanj uvedla preiskava in kazenski pregon ter da bi otroke, ki so žrtve spolne zlorabe in izkoriščanja, rešili iz situacij, kjer stalno doživljajo zlorabe; pristojne organe poziva, naj v čim večji meri izkoristijo obstoječa orodja in mehanizme, ki so na voljo na nacionalni ravni in ravni EU, zlasti v okviru Europolu in Eurojusta. Svet poudarja, da so za boj proti zlorabi otrok na spletu potrebna ustrezna in posebna orodja, vključno z možnostjo, da lahko pristojni organi uporabijo podatke, zbrane med preiskavami. V ta namen opozarja na sklepe Sveta PNZ z dne 6. in 7. junija 2019, v katerih je poudarjeno, da je hramba podatkov ključna za učinkovito preiskovanje in pregon hudih kaznivih dejanj. Poleg tega bi bilo treba v okviru zakonodajnih reform ohraniti pravno možnost, da se uredijo sheme hrambe podatkov, in sicer v skladu z načeli iz Listine EU o temeljnih pravicah.
11. Svet v zvezi s tem spodbuja države članice, naj za boj proti zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok razvijejo in uporabljajo inovativne preiskovalne metode ter razmislijo o tem, da bi temu namenile specializirane vire s področja kazenskega pregona. Izmenjava dobrih praks med državami članicami prinaša tem pobudam dodano vrednost.
12. Svet meni, da lahko zadevni sektor in zlasti spletne platforme ključno prispevajo k preprečevanju in izkoreninjenju spolne zlorabe in izkoriščanja otrok, tudi s hitro odstranitvijo gradiva, ki prikazuje spolno zlorabo otrok na spletu. Ne glede na trenutna prizadevanja Svet ugotavlja, da je treba storiti še več, da bi lahko premostili tehnične, pravne in človeške izzive, ki ovirajo učinkovito delo pristojnih organov.

13. Svet poziva zadevni sektor, naj zagotovi zakonit dostop organov pregona in drugih pristojnih organov do digitalnih dokazov, tudi kadar so šifrirani ali so na strežnikih IT v tujini, ne da bi pri tem prepovedali ali oslabili šifriranje ter ob polnem spoštovanju zasebnosti in jamstev poštenega sojenja v skladu z veljavnim pravom. Poleg tega bi bilo treba v skladu z veljavnim pravnim okvirom okrepiti sodelovanje med nacionalnimi organi pregona, ponudniki internetnih storitev, Europolom in Interpolom, na primer z vzpostavitvijo mehanizmov za šifrirano izmenjavo informacij. S tem bi omogočili stalno spremljanje spleta z namenom odkrivanja in blokiranja spletnih mest z gradivom, povezanim s spolnim izkoriščanjem otrok, ter njihove uvrstitve na sezname prepovedanih spletnih mest. Svet poudarja zlasti, kako pomembno je zagotoviti, da nov tehnološki razvoj ne bo negativno vplival na zmožnost blokiranja gradiva, ki prikazuje spolno zlorabo otrok na spletu. V zvezi s tem poziva zadevni sektor, naj po potrebi sodeluje z ustreznimi deležniki.
14. Svet z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je v zadnjih letih eksponentno povečal obseg spletnega gradiva, ki prikazuje spolno zlorabo otrok. Potrebne so boljše rešitve za upravljanje in prednostno obravnavanje poročil o primerih spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok na spletu, da bi se zagotovilo hitro ukrepanje in bi žrtve rešili iz situacije, v kateri doživljajo zlorabo. Svet poziva ponudnike spletnih storitev, naj umaknejo ali onemogočijo dostop do vsebin, za katere je ugotovljeno, da prikazujejo spolno zlorabo otrok na spletu, čim prej zatem, ko so z njimi seznanjeni. Komisijo poziva, naj predlaga ukrepe za reševanje tega vedno večjega izziva. Svet izpostavlja tudi pomembnost vloge civilne družbe, zlasti prijavnih točk INHOPE, pri odstranjevanju spletnega gradiva, ki prikazuje spolno zlorabo otrok, in spodbuja države članice, naj razmislijo o nadaljnjih možnostih, da bi njihovi organi podprli civilne prijavne točke, zlasti v primerih, ko sodelovanje podjetij ni zadostno.

15. Svet poleg tega priznava, da je treba vzpostaviti večdeležniški pristop, ki bo združeval zadevni sektor, civilno družbo, organe pregona ter vlade (vključno z javno-zasebnimi partnerstvi), da bi uskladili prizadevanja za preprečevanje, ki bi bila tako kar najbolj učinkovita. Komisijo poziva, naj razmisli o nadaljnjih ukrepih, s katerimi bo podprla pobude, povezane s preprečevanjem.
16. Svet zlasti pozdravlja dejstvo, da države članice izvajajo preventivne pristope, kot so celostno preverjanje vseh strokovnjakov in prostovoljcev, ki prihajajo v redne in neposredne stike z otroki, vzpostavitev programov preprečevanja za storilce kaznivih dejanj ter uvedba izobraževalnih kampanj v šolah in za širšo javnost, da bi se okrepila virtualna odpornost in digitalno državljanstvo mladih. Države članice poziva, naj še naprej širijo in izmenjujejo dobre prakse na teh področjih, Komisija pa naj tudi v prihodnje spodbuja in usklajuje take preventivne pristope med vsemi službami, ki imajo stike z otroki.
17. Svet je zadovoljen, da pristojni organi držav članic EU sodelujejo v skupnih prizadevanjih za boj proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok. Poziva jih, naj še poglobljajo to sodelovanje, tudi pri prednostni nalogi EMPACT v zvezi s spolnim izkoriščanjem otrok v okviru cikla politike EU za boj proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu ter v okviru Europolove projektne skupine za identifikacijo žrtev.
18. Svet pozdravlja dobro opravljeno delo Europolovega Evropskega centra za boj proti kibernetiki kriminaliteti (EC3) pri zagotavljanju podpore pristojnim organom v državah članicah in poudarja, da morajo biti za preiskave na voljo najsodobnejše tehnologije. EC3 poziva, naj še naprej pomaga državam članicam pri preprečevanju in odkrivanju vseh oblik kriminalitete, povezane s spolno zlorabo in spolnim izkoriščanjem otrok, ter v boju proti razširjanju spletnega gradiva, ki prikazuje zlorabo otrok, vključno s spletnim neposrednim prenosom zlorabe otrok.

19. Svet poudarja tudi vlogo Eurojusta pri zagotavljanju podpore nacionalnim preiskovalnim organom in organom pregona, da spolne zlorabe in spolno izkoriščanje otrok ne bi ostali nekaznovani. Poudarja pomen sodelovanja med Eurojustom in Europolom ter izboljšav in pobud na področju digitalnega kazenskega pravosodja.
20. Svet poudarja, da je treba organom pregona in drugim organom zagotoviti ustrezno usposabljanje, da bi se lahko učinkovito borili proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok, s posebnim poudarkom na zaščiti žrtev. V zvezi s tem pozdravlja obstoječo ponudbo usposabljanja v okviru CEPOL.
21. Svet se poleg tega zaveda, da je v boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok pomemben globalen in usklajen pristop, ter poziva k odločni uporabi obstoječih kanalov sodelovanja s tretjimi državami in drugimi ključnimi deležniki z namenom zaježitve teh grozljivih kaznivih dejanj.
22. Opozarja na zavezo ministrov držav članic EU za pravosodje in notranje zadeve, da bodo sodelovali pri skupnih ciljih politike in operativnih ciljih, opredeljenih ob ustanovitvi svetovnega združenja¹¹, in na delo, ki so ga države že opravile¹². Svet poziva pristojne organe držav članic, naj okrepijo svojo udeležbo in v večji meri uporabljajo tehnične rešitve, kot je Mednarodna zbirka podatkov o spolnem izkoriščanju otrok (ICSE) pri Interpolu, da bi v skladu s svojo zavezo v okviru svetovnega združenja olajšali mednarodne preiskave. Povezanost z ICSE je ključna za izmenjavo informacij o mednarodnih primerih, vendar je udeležba v nekaterih delih sveta še vedno nizka. Široka udeležba v zbirki podatkov prinaša dragoceno strokovno znanje o različnih jezikih, uporabljenih v videoposnetkih, ki so jih predložili drugi organi, kar omogoča boljšo zaščito otrok po vsem svetu.

¹¹ [Izjava o začetku delovanja svetovnega združenja za boj proti spolni zlorabi otrok na spletu](#). Svetovno združenje se je leta 2014 združilo z gibanjem WeProtect (večdeležniško pobudo Združenega kraljestva za globalni boj proti spolnemu izkoriščanju otrok na spletu), da bi tako združili prednosti obeh pobud in se izognili podvajanju prizadevanj.

¹² To delo je razvidno v poročilih svetovnega združenja za leti [2013](#) in [2015](#).

23. Svet pozdravlja svetovno združenje WeProtect za odpravo spolnega izkoriščanja otrok na spletu kot globalno večdeležniško organizacijo, ki združuje vlade, organe pregona, pravosodne organe, industrijo in civilno družbo, da bi se izboljšala učinkovitost boja proti tem kaznivim dejanjem po vsem svetu. Dokumenta, ki ju je pripravilo svetovno združenje WeProtect, o primeru nacionalnega odziva¹³ in globalni oceni ogroženosti¹⁴ sta ključna pri ugotavljanju vrzeli in prednostnem razvrščanju ukrepov.
24. Svet spodbuja države članice, naj poglobijo sodelovanje s tretjimi državami v boju proti zlorabi in izkoriščanju otrok ter zagotovijo pregled obstoječih ukrepov podpore tretjim državam v boju proti spolni zlorabi in izkoriščanju otrok, vključno s pojavoma potujočih storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost otrok in spolnih zlorab otrok, ki se predvajajo v živo prek spleta, ter poziva Komisijo, naj se seznani z vso podporo, ki se trenutno zagotavlja, da bi se olajšalo delo na tem področju v prihodnosti.
25. EU spodbuja tretje države, naj razmislijo o pristopu h Konvenciji Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem¹⁵ kot ključnemu zakonodajnemu okviru na mednarodni ravni za boj proti kaznivim dejanjem spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, ki je tudi zgled za nacionalno zakonodajo.
-

¹³ [Model National Response](#), 2018, We Protect Global Alliance.

¹⁴ [Global Threat Assessment](#), 2018, We Protect Global Alliance.

¹⁵ [Konvencija Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem](#), 2007.